

Zelená kniha Evropského výzkumného prostoru

Vize 2020 – Nová „post-lisabonská“ strategie

Jan HRUŠÁK

EU2009.CZ

5 tématických sekcí:

ERA – Vision 2020

ERA – Innovation

ERA – Coordination of Research

ERA – View of Research Organizations

ERA – International View

cca. 100 účastníků z 31 zemí

ERA – VISSION 2020

Pavel EXNER (ERC)

Hervé PERO (DG RTD) *Utilizing the full potential of Research for strengthening of ERA*

- VI jsou klíčem vědecké excelence a společenské prosperity (TT, SEI)
- Potřeba koordinace politik VI na EU/národní úrovni (ESFRI) ale i přístupu a governance (ERC model řízení)

Norbert KROÓ (ERA) *Basic research, ERA, and research infrastructures*

- Výzkum na hranici poznání x VI, ERA x EHEA
- Rovnoměrné rozmístění VI a větší finanční podíl EU, horizontální propojení VI (e-dimenze) a dalších EU politik (RP, Lisabon, Bologna)
- Pro udržení globální konkurenceschopnosti musí EU zrychlit a posílit úsilí vytvoření „znalostní základny“
- EU potřebuje nové nástroje

ERA – Innovation

Gilbert FAYL (EASA)

Wilhelm KRULL (VW Stiftung) *How can we inspire and support more breakthroughs in basic research? A funder's perspective*

- Podpora především strategického a základního výzkumu je v Evropě nedostatečná. Evropa ztrácí půdu na poli základních vědeckých objevů
- Nedostatečná podpora „transformativního výzkumu“ a „kultury kreativity“

Charles EDQUIST (Lund) *Swedish national innovation system*

- Inovační systémy (IS) komponentní x procesní, aktivity IS, indikátory
- Cíle inovací jsou určeny politicky, směr x kvalita, provázanost s VaV

David LIVESEY (LERU) *Research and Innovation – View of the Universities*

- Inovace vyžadují rovnoprávné partnerství a sítě přenosu znalostí
- Rozdíly v přenosu znalostí vyžadují diverzitu institucí

ERA – Coordination

Wolfram KOCH (GdCh)

Rolland SCHENKEL (JRC) *ERA- the role of the Joint Research Centre (JRC)*

- Podpora politik (60-70%), základní výzkum (20-30%), jiné (10%)
- příspěvek JRC k budování ERA (ERAWATCH, ERA Analysis)

Ian HALLYIDAY (ESF) *Basic research and ERA*

- Otázky – koordinace, spolupráce, konkurence, duplicita ...
- Budoucnost ERA je závislá na politické vůli

Ernst-Ludwig WINNACKER (ERC) *The role of Basic research*

- Filozofická vize ERA – kulturní tradice Evropy
- Příklad implementace myšlenky ERA - ERC

ERA – Research

Momir DJUROVIČ (MANU)

Michael UGRUMOV (RAS) *RAS- Competitiveness and Cooperation with European Union*

- Statistická porovnání RAS s CNRS a společností Max-Plancka
- Analýza zapojení RAS do rámcových programů EU

Izo ABRAM (CNRS) *Building the ERA – View of CNRS*

- ERA – vedený vědci, institucionálně zakotven, regulovaný rámec
- Začíná 3. Etapa – koordinace, prostředí, vztah ke společnosti

Michal KLEIBER (PAS) *Frontier research in Europe. Polish perspective*

- Kritické zhodnocení ERA
- Frontier research and open access

ERA – International View M. HORWATH (TUW)

Jan S. NILSON (EASAC) *Star Performance vs Strategic Planning*

Alan I. Leshner (AAAS) *Globalization of science*

- AAAS - centrum vědecké diplomacie
- „Evropský výzkum“ a mezinárodní dimenze ERA

Nelli DIDENKO (EUROSCIENCE) *New Russian Scientists and Globalization: The Role of Euroscience*

- EUROSCIENCE v Rusku

Miloslav RANSDORF (EP – ITRE) *The View of ITRE*

- Závěrečné slovo konference

Další informace a přednášky:

<http://www.era2009.cz>

Závěry konference - předsedající sekcí
doporučení - řečníci
chyby - JH

A close-up photograph of a microscope, showing the objective lens and stage.

ROLE OF BASIC RESEARCH

IN THE PROCESS OF STRUCTURING ERA.

INTERNATIONAL CONFERENCE, PRAGUE, 16-18 APRIL 2009

1. Koncept ERA jak byl redefinován EK ve sdělení "*Green paper – The European research area: New perspectives*" tvoří konsolidovaný základ rozvoje a konkurenceschopnosti EU. Jednotlivé nástroje ale musí být citlivě odladěny. Více pozornosti musí být věnováno „bottom-up“ iniciativám u kterých musí být posíleny existující nástroje (např. ERC) a další nové musí být vytvořeny.
2. Evropa se má soustředit především na otázky skutečně evropské dimenze a má poskytnout pouze lehké řízení a koordinaci aktivitám k dosažení společných cílů, které mohou být vyřešeny na úrovni členských států.
3. Nepostradatelnost výzkumu na hranici poznání se odvíjí od faktu, že dramaticky zvětšuje intelektuální kapacitu řešit komplexní problémy které přímo reflektují technologické potřeby. Průmyslový výzkum a technologický rozvoj jednoznačně profituje z blízkosti základního výzkumu a tento typ výzkumu velmi často generuje spin-off firmy, které bezprostředně využívají jeho výsledky.

A close-up photograph of a microscope, showing the objective lens and the stage.

ROLE OF BASIC RESEARCH

IN THE PROCESS OF STRUCTURING ERA.

INTERNATIONAL CONFERENCE, PRAGUE, 16-18 APRIL 2009

4. Nedostatek vysoce vzdělaných a motivovaných vědců, jakož i dynamika vývoje lidských zdrojů je nejkritičtější oblastí na kterou se Evropa musí soustředit. Okamžité akce, a to jak na komunitární úrovni, tak i na národních úrovních jsou nezbytné k tomu, aby bylo možno udržet mladé schopné vědce v Evropě a aby sem byli přitaženi zpět ti, kteří již získali zkušenosti v zahraničí.
5. Neexistuje přímá souvislost mezi mobilitou a kvalitou vědecké práce, proto se Evropa musí soustředit na taková opatření, která podporují skutečnou výměnu zkušeností. Mobilita se nesmí stát bezúčelným mechanismem a musí být zohledněn fakt, že mobilita není cílem, ale pouze nástrojem k výměně zkušeností.
6. Nástroje podporující mobilitu vědců nesmí indukovat „intra-evropský odliv mozků“. Je třeba nalézt komplementaritu mezi akcemi ERC a MCA při současném výrazném posílení jejich financování. To je nezbytné pro to, aby se Evropa opět stala kreativním prostředím, kde jsou možnosti a zdroje rovnoměrně rozděleny mezi regiony.

A close-up photograph of a microscope, showing the objective lens and the stage. The background is a soft, out-of-focus green and yellow gradient.

ROLE OF BASIC RESEARCH

IN THE PROCESS OF STRUCTURING ERA.

INTERNATIONAL CONFERENCE, PRAGUE, 16-18 APRIL 2009

7. Konference oceňuje roli ESFRI při určení evropských priorit na poli výzkumných infrastruktur (VI) a opakuje, že VI jsou těžištěm znalostního trojúhelníku, tj. přesně bodem interakce základního a aplikovaného výzkumu.
8. Budování nových a modernizace stávajících velkých VI je nejvyšší prioritou pro rozvoj EU. Jsou nepostradatelné pro budoucí úspěch ERA. Investice do vědy a především do VI musí být součástí širší strategie EU. Jedinečné VI budou vždy, a nezávisle na svém umístění, přitahovat špičkové vědce, přispívat k tvorbě výsledků světové kvality a usměrní kapitálové toky směrem k vzdělané populaci a kvalitnímu výzkumu.
9. Umístění VI má neoddiskutovatelnou politickou dimenzi. Evropa musí zajistit aby byly VI rozmístěny proporcionálně ve všech regionech na bázi rovného partnerství a aby jejich koncentrace nestimulovala strukturální divergenci mezi oblastmi nebo členskými státy.

A close-up photograph of a microscope, showing the objective lens and the stage. The image is in grayscale and occupies the top-left corner of the slide.

ROLE OF BASIC RESEARCH

IN THE PROCESS OF STRUCTURING ERA.

INTERNATIONAL CONFERENCE, PRAGUE, 16-18 APRIL 2009

10. Excelentní výzkum je prováděn především na excelentních výzkumných institucích. Současný ekonomický útlum může být překonán především investicemi do výzkumu na hranici poznání, který zajišťuje pokročilé technologie zítřka. Tento výzkum je nepostradatelný, protože je také měřítkem výkonnosti celého systému a zaručuje posun k strukturálnímu zlepšení ERA.
11. Financování programů řízených nápady musí být na komunitární úrovni posíleno. Při přípravě příštího rámcového programu musí vědecká excelence získat výraznější podporu rozpracováním schémat podobných ERC, tj. poskytováním komunitárních fondů pro vytvoření špičkových vědeckých institucí v bottom-up procesu.
12. Konference vítá pokrok při zřízení Evropského technologického institutu (EIT) a z toho vyplývající potenciál k posílení znalostního trojúhelníku. Od EIT očekává excelentní výzkum spojený se vzděláváním nových vědců. Konference je ale znepokojena ohromným tlakem na celý proces a obává se zda to nepovede k selhání implementace EIT.

A close-up photograph of a microscope, showing the objective lens and eyepiece, set against a dark background.

ROLE OF BASIC RESEARCH

IN THE PROCESS OF STRUCTURING ERA.

INTERNATIONAL CONFERENCE, PRAGUE, 16-18 APRIL 2009

13. Evropa trpí, mimo několika málo disciplin. Nedostatečnou nadnárodní podporou základního a strategického výzkumu. Tento tzv výzkumu není v Evropě dosud dostatečně podporován, zvláště pokud se týká riskantního hraničního výzkumu.
14. Evropa musí více profitovat ze své diversity. Je třeba nalézt rovnováhu mezi žádoucí koncentrací při respektování regionální udržitelnosti v duchu nové Lisabonské strategie. Excelentní věda je vysoce kompetitivní a spolupráce je posuzována velmi pragmaticky. Spolupráce ani v mezinárodní dimenzi nemůže být cílem, ale pouze nástrojem v procesu budování ERA.
15. Spolupráce nad velkými společenskými výzvami a společné programování jestliže adresuje globální problémy jsou velmi vítané. Nicméně, politické intervence by měly zůstat přiměřené, neměly by bránit excelenci, neměly by zasahovat do určování (nebo vyloučení) konkrétních směrů výzkumu a vědecké soutěžení je žádoucí kdykoliv je to vhodné.

ROLE OF BASIC RESEARCH IN THE PROCESS OF STRUCTURING ERA.

INTERNATIONAL CONFERENCE, PRAGUE, 16-18 APRIL 2009